ՔՍԱՆԵՒՄԷԿԵՐՈՐԴ — ՏԱՐԻ — ԹԻՒ — 1321 — ՇԱԲԱԹ — 2 — ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ — 1872

ՊԱՅՄԱՆՔ
Տարեկան գին ի Պոլիս համար 180 ղշ.
» Գաւառաց » 10 Մէճ.
Վեցամսեայ ի Պոլիս » 90 ղշ.
» Գաւառաց » 5 Մէճ.
Իւրաքանչիւր թերթի գին 50 փա.
Յայտարարութեան տողը մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ, երկու անգամի համար 2 ղուրուշ. աւելի անգամներու համար պատ. սակարկութիւն կըլլայ։

ՄԱՍԻՍ
ԼՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԱԶԴ
... գրութեան ձեռագիրք ... չեն դարձուիր։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակները որ եւ իցէ գրութիւնք խմբագրի՝ Կարապետ Ութուճեան էֆէնտիի Պոլիս, Զինիլի խան, Մասիսի գրասենեակը։
Համար ... կրնար լեզուագրած հատ մը կընդունուին։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Գաղղիոյ ազգային ժողովոյ Նոյեմբեր 28ի եւ 29ի նիստերուն մէջ բացուած խորհրդարանական մեծ ճակատամարտին վերայ կարեւոր տեղեկութիւնք կը հասնին։

Մէտալեռատիկոնք ամէն հեռ. թղթերէն յաղթութիւնը ամենայն հաւանօր լուրը չեղածն յաղթողը Պ. Թիէրի խոր տեղեկութեան հաստատութեանը ու հանրապետական ազգայ յաղթութեանը յայտնելով եւ հանրապետութիւնն երկու հարիւր հազարանոց քուէով վերայօք ընդունելով։

Ահաւասիկ այս նշանաւոր նստին մէջ Պ. Թիէրի բրած ատենաբանութիւնը։

«Տեարք,

«Իրաւամբ ամէն ատեն ձեզ՝ ամէն անուղղակի բացատրութիւններու։ Եթէ խօսքերս անհասատարիմ չըստուգութիւն բրած ըլլայի ամէն երկդիմութիւն կը փարատի։

«Ես իմ իշխանութիւնս պաշտպանելու չեմ գար, այլ պատասխանատուութիւնս ազատելու։

«Դուք մեծամասնութեան մէջ մ'եք՝ ձեր խօսքերն երբեք ինծի դէմ ուղղուած չեն եւ. Մենք չենք խորհիր այս կամացն կառավարական ձեւը հրատարակելու բայց պէտք է որ կառավարելոյ միջոցներ տաք մեզ։

«Իմ պաշտօնավարութեանս մնայուն դեր մը վիճակեր։ Ձեռնհասութիւնը վերապահելով՝ յատուկ պատասխանատուութեան համար, բայց հոս իր պաշտօնին անհամեմատ տեղի տալու։ Ընդհանուր քաղաքականութեան խնդիրներն անձնական խնդրոյ մը դառնալնիս։ Այս բաժնին հետ անմիջապէս կապուած է։

«Քննադատութեան մերժեցի (ծափահարութիւն)։

«Ձեր ուշադրութիւնը չեմ պահանջեր, այլ ներողամտութիւնը։ Կարծեմ թէ շատ յոգնած եմ եւ զմաւ պարտ կըրնամ ձայնս խօսելու։ (Քաջալերութիւն ամէն կողմէն)։

«Արդարութեան պահանջ մը կը համարեմ բանալ թէ յանձնաժողովին ամենակատարեալ խնդրոյն համար պերճապատմ ըմբռնումը չունենք, բայց քաղաքական խնդրոյն համար, ընդհանուր տեղիկէ համաձայնութեամբ պիտի ըլլայ։

«Պ. Փասիեի երկար նկարագրութեան մ'ըրաւ անկարգութեան պատճառին վերայ։ Այն բաներն կայ արդարեւ, բայց անոր հետ մասն յանձնցող մարզիկներ ալ պէտք չէ տալ մէջ հանելնիս։

«Պէտք չէ մոռնալ որ՝ հաղորդ դործագրական թերթին մը պաշտօնագրեալ դէմ առնուելութեան

Հեղազգեն, եւ երբէք չեմ յայտարարած դրոյթ ընդհանրապէս...

(Հոս Պ. Թիէր 1848էն բռած խօսքերը մէջ կը բերէ, եւ կոչում է ժողովին յիշել որ գեռ, բանի մ'օր առաջ խօսած էր յ'ի գործ դրել)։

«Ըստ պատմելոյս բառ. Ձեր պաշտօնարհեաց յանձնարարել փոխելի պաշտօններուն, որ օտարին ամենայն ապստամբի կողութեան գիծացած էին։

«Ընտատուածութիւնը մաքառելու ճշմարիտ միջոցներն մին է, եւ խոստովանիմ իմ յարատեւութեանս երբեք կը հարցուի ինձ թէ արդեօք կարծանի ևս ինչ փոխառնութեանց գործ պաշտօնականաց քաղաքական կենաց դրսւորած է։

«Գործոց մէջ իշխանութիւնն ինձ յանձնեցին այնպիսի պայմաններով, որ պարտաւորեցայ այս պաշտօնն իրենց հաղորդագիր հրաման ընդունիլ։ Գաղղիոյ կառավարութեան վերայ հանրապետութիւն անունը պահելն անհրաժեշտ էր երկրին խաղաղութեան համար։ Արտաքին պատերազմին ալ ուղղակի պէտք էր, եւ դուք չէիք համարձակիր Գործոց մէջ միապետութեան խօսք ընել։ (Ծափահարութիւն)։

«Կը հարցնէք թէ ինչու կը ծափահարէն զիս։ Այս պատճառաւ։ (Երկարատեւ ծափահարութիւնք)։

«Ընդհանրական կարծութեան վերայ այն ինչ կառավարութեան գործադրողները չեմ ընդունիր, բայց համոզուած եմ որ պաշտպանողական հանրապետութեան մը հասնելու համար պատերազմի խորհուրդն այս է իմ քաղաքականութեանս դրդապատճառը։

«Փոխանակ կառոյ բարեկարգութիւնները կանոնաւորելու, հանրապետութեան ձեւը կը կարգադրուի։ Եւ գոյութիւնն ալ կարելի է։ Իսկ իմ ազատութիւններս եւ խաղաղութեան քաղաքականութիւն կը գիտեմ։

«Միթէ Գաղղիոյ ամենէն մեծ պէտքն ալ յանձնուած չէ՞ գեռ ազատութիւնները։

«Ազգը կրնայ թէ երկիրն հանրապետական չէ։ Ես կ'ըսեմ որ պատմութիւնն թէ ձեր մեծամասնութիւնը հանրապետական է — ինչո՞ւ հապա — վասն զի դուք կարող քաղաքականութեամբ ընտրութիւնները ըրիք ու զգացիք։

«Դուք ձեր ձեռքով ալ կեդրոնական հանգամանքն ըմբռնեցիք, եւ հանրապետական գործոց ազդեցութեան պէտք ըրիք։

«Հանրապետութեան ներքին խորհրդարանական դրութիւնն այս է։ Իշխանութեան պէտք մը որ ժողովին հետ կը խօսի, եւ եթէ չկրնայ պէտք համոզել՝ կը թողու իր պաշտօնին տեղը ուրիշ անձնաւորութեան՝ առանց ստիպելու։

«Ահա այս է գործադիր իշխա-

նութեան դիրքն ընդհանրապէս։

«Փոխադրութենէ կրնան ինձ թէ միշտ արժանի ըլլալու համար բան մը չուզեր կորսնցնել, իմ քաղաքականութեանս ձեւը տարբերէ՞։

«Եթէ կուզէք այնպիսի գործակալ մ'ունենալ որ միշտ ձեր կամքին ընթանայ, այդ գործակալ մենք չենք։ (Ծափահարութիւնք ձախ կողմէն)։

«Եթէ իմ վերայ փոխանակութիւն չունիք, զիս հանգչելու թողէք։

«Ինքնին հիմա պաշտօնէն պաշտպանելու պէտք չէ, հապա հասկնալ պէտք է թէ փոխանակութիւն ունի՞ք իմ վերայ, իսկ թէ ինձ դէմ կը հրաժարիմ իշխանութենէն. բայց իմ պաշտօնիս կոչումն թէ երկրին ամբողջական անհրաժեշտութեամբ ծառայելու կրնայ։» (Ծափահարութիւնք)

Պ. Թիէր բեմէն վար իջաւ եւ Պ. Դիւֆոռ խօսեցաւ։

Պ. Թիէր նորէն բեմ ելնելով յայտնեց թէ պատասխանական գործոց պաշտօնեայ Պ. Տիւֆօրի ներկայացուցած, պայմանն ու խնդրողութիւնը ընդունիլ կը բաղձէ։

Այսօր վերայ քուէարկութիւն եղաւ, արդիւնքն եղաւ.

Ի նպաստ Պ. Թիէրի 320 քուէ

ընդդէմ 334 »

Այս արդիւնքին հրատարակութիւնը կէցցէ Պ. Թիէր, կեցցէ Հանրապետութիւն աղաղակներով ընդունուեցաւ։

Տէպա լրագրին հեռագիրն կերպով կը նկարէ այս արդիւնքը։

«Երեկուան քուէն իբրեւ պահպանողական հանրապետութեան կողմնակցութեան վճռական յաղթանակ մի կը համարուի կառավարութեան համար։»

Պէլճիոյ Էնտէբանտանս լրագրին ալ հեռագրով լուր կու տայ իր նոյեմբեր 30 թուով։

Պ. Թիէրի յաղթութեան լուրն երէկ իրիկուն անպաշտօն արդիւնքին պատմուած Փարիզի մէջ։ Անոր բաղձանքին խառնուած էր մեծ մասի կողմանէն շատ երկարատեւ ծափահարութիւնք։ Ձախակողմեան երեսփոխանք կեցցէներ ուր կրնար համեն դանք որ կը ձանչցուին։

Փոխ խմբեր ալ հատակ կը պատրաստուին ու նոյն օրերուն կը տիրեր անդորր միրդ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 11 դեկտ.

Ազգային ժողովոյն հրապարակեան 88 երեսփոխանաց աղերսագրութեամբ մի հրատարակութիւն մ'արդարեւ ժողովոյ լուծումը կը խնդրէ։

Նոյն թուականն.

Տիւֆօրեան յանձնաժողովը մեծամասնութեամբ հաստատեց իր առաջարկութեան հիմնական իմաստը ընտրել թէ յանձնաժողովը նախ հաստատելով կրկնակի թեւոց կամուութեան սահմանները եւ պաշտօնեից պատասխանատուութիւնը պիտի քննէ։ Հանձնաժողովը յառաջիկայ ուրբաթ տակաւին մէջ Պ. Թիէրի կարծիքը պիտի առնէ։

Այգեստին ժողովը անկարգութեան երեսփոխանի մ'առաջարկութեամբ հաւանած որը վիճաբանութեան ատենը պիտի ժողովին ըսածը ընդունի։ Պ. Կամպէթթան' յանուն ձախակողմեան վիճաբանութեան պիտի մտնէ։

Պէրլին 10 դեկտ.

Գաղղիոյ վիճակին նկատմամբ Գերմանիոյ կառավարութեան կողմէ ընտրական միջոցներ ձեռք առնուելու մասին ըստուած պաշտօնապէս հերքեցաւ։

Լոնտոն 10 դեկտ.

Կը հաւանի թէ Անգլիոյ մէջ ցորենի հունձքը՝ դժբախտաբար հանդերձ ազատութեան պատճառներէն կիսով չափ նուազ է։

Վիէննա 11 դեկտ.

Բուլգարի բաժնիք	76·35
» » Նոր	27·30
Անսպրօ — Օսմանեան Պանքա	122·50
Ֆրանսօ Օսթրօ — Թիւրք	103·75
Անկլօ — Պանք	328·50
Ակիօ	108

Բեռլին 11 դեկտ.

Ավստրօ — Հունգարական կառավարութիւնը խնդրած էր Բ. Դռնէն, որ Պէրլինի անուն խօսակցութիւնը փակէ։ Բ. Դուռը չհաճեցաւ, որովհետեւ երկու ակրոսթեանց մէջ առաջ վերաբերեալ գոհացուցութիւն չկայ։

Պէրլին 11 դեկտ.

Կառավարական լրագիրք կը խնդրեն որ միծակն ամենահաւելեալ համար Պ. Թիէրի եւ ժողովին մէջ համաձայնութիւնը վերահաստատուի։

Պ. Պիսմարք մէկ օրէն հոս պիտի վերադառնայ։

Փարիզ 12 դեկտ.

Կը կարծուի թէ ազգային ժողովոյն իր բանաձեւը Գաղղիոյ դրամական գաւառաց սկսանէն ետեւ կատարելու արդեամբ պիտի ընէ։ Իսկ անմիջապէս յանձնած գործով, կը հաստատեն թէ յարգած ուրախ գոհունակ մէջ կառավարութեան գործունէութեան պիտի լինի այս համաձայնութեան դէմ։

Պէրլին 11 դեկտ.

Պիսմարք իշխանին Պէրլին դառնալէն ետեւ, որ դեկտ. 20էն կ'սպասուի, պաշտօնէից փոփոխութիւն պիտի ըլլայ։

Նիւ-Եօրք 12 դեկտ.

Երէկ իրիկուն հոս օթէլ մը մէջ հրդեհ պատահեցաւ։ 11 մահկա-

Փարզ ադիկուհք այրեալ

Լոնտրա

Օսմ. փոխ.	53 1/2 3—4
փոխ 1869	63 3/4
» 1871	73 1/8
Անգլ. փոխ.	91 7/8
Աֆիոն	97—
Ոսկեր	41—41 1/2

Լիվերփուլ 11 դեկտ.

Բամպակ Մ. Ն. 10 1/4—3/8

Վաճառուած 18000 հակ.

Փրէմի	»	»	Օսմ.	» 16 38
Փրէմի Օսմրո—Իւրոփ				10.
Երկաթուղեաց հին			Ֆր.	183 1/4
»	Նոր			65 1/4
փոխ. 1863		»	»	362
» 1865		»	»	372
» 1869		»	»	323
Թրամուէյ			Օսմ. լիր.	15.50

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կը լսենք թէ վսեմ. Գէյլէքճի պէյին այս շաբթու Փարիզ—քէֆնասի Արրուհամ էֆէնտիին կանչելով Ներսէսի Հայոց գերերջանկատանը կառավարութեան յանձնելու ատաջարկութիւն ըրեր, եւ շուտով պատասխան խնդրեր է: Ն. վսեմութիւնը առաջարկեր է թէ յատուկ Հայք Երուսաղեմի գերերջանկատան մէջ մանկանց ուսման վերաբերեալ, իբր հինգ տարիէ ի վեր, կառավարութիւնը գերերջանկատան ցանկն մը յանձնած է Հայոց 'ի Ցէրքի քէօյ. եւ յետ սրում Երուսաղեմի գերերջանկատան մասը գնուած կալուածական գործոցին ընդարձակ աստարկէ մը պէտք է, զորոյ կիլիութեան համար, ուստի կը խնդրէ որ Ս. Պատրիարքը կառավարութեան յանձնէ յիշեալ գերերջանկատանը: Աւելցուցեր է նաեւ թէ հիմնէն որ Տէրութիւնը ազգին խնդրած այս ամսուն չնորհելը յղացած, Դրաշխս ազգն ալ աչքութեան պէտքը չկայ պիտոյ ընդուներ.

Ցնէք գիտեր թէ Ս. Պատրիարքին ինչ պատասխան տուած է այս առաջարկութեան. բայց տարակոյս չը կայ թէ այսպիսի ձեռնարկ մը գրելով մի վերջ ինչին ոչ անօրէնութիւն կընայ ընել եւ ոչ խել սրոյ պատասխան մը տալ առանց վարչութեան ժողովոյ հետ խորհրդակցելու, եւ նորա որոշմին անրելն.

Բայց մեզ վարչութեան ժողովներէն ոչ մէկն կրնար վերջնական որոշում մը տալ առանց երեսփոխանական Ընդհ. ժողովոյ գիտելոյն, որուն միայն կը պատկանի կարծել, այս խնդրոյն վերջ վերջնական ընդարձակ որոշում մը տալ:

Այս պիտի տեսնել, անենմը խոնդիրն ինչ կերպարանք կառնու.

Իտալիոյ Աֆէնտի Թադէն սրատուած բազմաթիւ հանդիսիւն հինգշաբթի օր պատարագուեցաւ նոյն մի ձեռօք փակութեան նկատմամբ Թաղ. ժողովը յիշեալ եկեղեցին Ներկայանալու թաղականութեան ատենեն. Թաղեցին ամիւատանութիւններ գնելով խոստացուցին. Ներկայացեալ պատգամաւորութեան, եւ առ ժամանակեայ Թաղ. խորհուրդ մը կազմեց յիշեալ Թաղէն վեց պատուաւոր անձինք ընտրելով եւ որոշեց նաեւ որ Գեր. Նիկոգայոս եպիսկոպոսն որըրեն առաւօտ Ս. խաչ եկեղեցին երթալով այն վեց անձինքը հրաւիրէ եւ իրենց պաշտօնին մէջ հաստատէ յանուն վարչութեան.

Ոսկայն կը լսենք թէ երէկ առաւօտ խաղաղութիւն եղեր է յիշեալ Թաղին մէջ. Հրաժարեալ Թաղական խորհուրդը կազմական վարչութեան կողմէն ներկայանալով աննայց հաշիւ յանձնել ժողովարանին գարուն թաղական խորհրդարանին անուանիւ, որ կերպով ամէն գործը եւ ապա վարժարան երթալով Գ. Յ. Խաչենեան եւ Գ. Եզեկիար Մուրատեանը դարձ ըրեր է.

Գեր. Խորէն արքեպ. Հեռաւէ Հռոմ ցերեկ է մեզ ի հրատարակութիւն

Պէյքէյքոզ 1 դեկտ. 1872

. . . Տէր.

Ազատ ժողովական ընտրութեան խնդրով կը յուզուի կրօնն, Ֆիլիպին սերմն ալ յուզէ, որ այս կողմն ալ կը մոլորի յայտ իրեն.

Ազգային պատասխան ծաւ. րութիւնը չեն կը ծանուցեմ, եւ առ այն անեցած անբաւականութիւնը զուշ կցգամ են, ուստի եւ այժմէն անցի կուսամ արժանաւորագոյններն յիշողութիւն.

Խաղաղութեան պաշտօնեայն կը խոսի ի խաղաղութիւնէ, եւ չը կրնար համոզուիլ որ ի՞նչ անուան կուսակցութեան մը նշանաւորման համար.

Մեր եւ միութիւն . . . այսպէս միայն կայ ու են ժողովուրդ մի զօրանալ եւ բրած ընտրութիւնն արդիւնաւոր ընծայել.

Խորէն Եպիսկոպոս

Կը լսենք թէ Գեր. Խորէն Արքեպ. Պալատի Խաւսն ժողովոյ ալ Նախեն մի գրելով Հրաժարական տուեր է, եւ իբր ատաջնորդութենէն, ընտրութեան աւարտման իւր պատճառ ցուցնելով.

Նիկոմիդիայէն երէկ հեռագրով լուր եկաւ 'ի Պատրիարքարան, թէ Արմաշու վանահայր Գեր. Տ. Գէորգ Եպիսկոպոս Ալիքսանեան, երէկ գիշեր եւն իր մահկանացուն կնքեր, եւ յաջորդ օրն ալ հանգիստ 'ի գերեզման դրուեր է:

Իզմիր 23 նոյ. 1872

. . . Խմբագիր Մասիս լրագրոյ

Թէպէտեւ Նորընտիր Գեր. Խորէն Եպիսկոպոսին գէմ անձնականին նըկատմամբ առանձնութիւն մը չունիմ, նա մանաւանդ գիտը ամենայն չեմ ծանչեր անձամբ, թէպէտ եւ անոր արժանաւորութեան եւ հայրենասէր մէկն ըլլալը լսած ըլլալով համոզուած եմ որ ոչ սակայն պատիւ պիտի բերէ թէմին: Այս առաջնոյ իր ընտիր յատկութեանց չնորհիւ. Թէպէտ եւ Զմիւռնիոյ յանձն 'ի գլուխ պարծենալով բոլոր ժողովականներէ ուժեղ բարեկամի երկաթին եւ գերազանց գիտութը մէջտեղ է ատելի այնչափ վարդապետէն գիտնական, իրաւունք եւ նրանց Հոգին մի իր մեծ կոչ եւ փառաւոր սենեակ վրայ բազմելն ունենալով, թէպէտ եւ փառաց են այս Նորին Արքազնութեանն ալ Պատրիարքինրոյն քաղաքականութեան եւ աշխարհական իրաւունք բերած վարչական եւ մանուկ պաշտօնը վարելու, յանձն առնելով պիտի պարզ հանդիսէ, որով ամենայն պատիւ երկրորդական խնդիրներուն մասին, եւ Հայաստանի ազգային Ժամանակին գոյց սուրբ արդիւնքը, ասկայն կարծեմ թէ իրաւունք ունիմ ըսելու արդարին անձին աստիճանի ընտրութեան մասին իմ զանի մի դիտողութիւններ ընել եւ կարեւոր Հարցումներ առաջարկել երեսփոխանական եւ քաղաքական ժողովներուն, եւ Զմիւռնիայ Ս. Պատրիարք Հօր եւ կեդրոնական վարչութեան ուշադրութեանը հրաւիրել անհրաժեշտ իրաւունքներ ունի ժողովոյն քայլը, որ պէտք է նկատուի ազգային համաձայն երկու փառաւոր խնդիր: Հաշուի ժողովներուն պիտի փոխադրուի թէ Հասարակութեան ամենայն ընտրութեան վերաբերեալ կարծեմ թէ այսպիսի ծանր օրէն ազդի կերպի գործած է:

Ա. Հարցում. Քանի որ օ՛ գաւառական ժողով, 200 քուէի բաց աւելի կարելի ընտրութեան, յետ Հայաստանի աշխարհի վարչաւորութեան իրաւունքով, Հակառակ բնութեան Հայրենասիրական սկզբունքներուն, գործէին իրարու քուէ տալով աւագերէց ընտրութեան դէմ մեծ հաւանութիւն կարճ մի քիչ ընտրողաց ձեռք.

—Վասն զի առաջ մէջ մէկ մեծ դեր մ'ունէին հայաստ:

Բ. Հարց. Քանի որ արքեպիսկոպոս Թէոդորոսի դատողէն 75 դէ առաջ 250 անձանց միայն ընտրողական իրաւունք տուած էին, ինչ էր միաբր որ առաջնորդի ընտրութեան զրայ առաջ տէրութեանց Հայոց եւ անոնց մեծ ու պզտիկ բոլոր զաւակներուն եւ բարեկամներուն անգամ բոլոր մայր տուեցին 264ի Հասուցիր քուէից Թիւը.

—Վասն զի այս կերպով պիտի կրնային յաջողիլ գործը մէջ:

Գ. Հարց. Դիցուք թէ առաջնորդի ընտրութեան մասին ամէն ազգային անձառ (եւ խնդրոյն ալ քաղաքականութեան չը մտիլ պաշտօնական բանիւ) ընտրողական իրաւունքէ չը զրկել կրցեր, հապա ինչո՞ւ գրիկալի իրենց առաջ իրաւունքին այնպիսի ազգայինները, որոնք Զմիւռնիոյ տէրութեան եւ ազգին մինչեւ յաջող հաստատած եւ օգտակար ծառայութիւններ ըրեր են յառաջ, պատռել եւ նրեկրակ կողմէ անոնցմէ քանի մ' առաջին աւելի առաւելութիւն եւ գերազանցութիւն ունին.

—Զրկեցին, վասն զի անոնց քուէ տալը վնասակար էր մեր նպատակին, Հառ ազէկ:

Դ. Հարց. Լուսնոյն նախկին երեսփոխանական ժողովի Հրամ ., ամենայն վերջին նիստին մէջ որոշեր է որ 250 քուէէն առաջնորդի ընտրութիւն ըլլայ. ինչո՞ւ ուրեմն իր որոշումն աւրելով առաջ երկիրներէ գումարող եւ այս օրէն դիտ. եւս Գէորգին առաջ չը վճարող երեւելի փոխաառականաց քուէից թէզ այն առաւելութիւն մը ըլլալու Հանգամ, առ Հարկի, առ երկիցի եւ առ երեսուն ընտրողական իրաւունք կը տրուի. թէ եւ չեմ ուրանար արժէքին եւ ազգայնութեան տէր մարդիկ ըլլալնին, այլ եւ այնպիսի բարեհամբաւութեան համար կասկած չունենալու ատենէն մէջ տեղը դրած ըլլալն եւ ընտրող ըլլալու իրաւունքներն զուրկ են:

Հապա ո՛ր Թոյլումք որ խել մի անհյաջն մարդիկ երեսփոխանական ժողովոյ անդամոց հետ բարեկամութեան, քաղաքական եւ վարդապետական հետ մտերմութեան, առաջնորդ արքեպ հետ գաղութեան պաշտօնեայ անձնից ատեն կամ իրաւ պատգամաւորութեան անդամոց, խել մ'ալ Գէորգէ առաջին անուանը չուտ գրել ու կարդալ չը գիտցող եւ գաւառներու եւ արհեստաւորներ մէջ իրենց քուէ թողլ կուն ընտրողական 'ի րաւունք կը տրուի. վասն զի այն առատ ձայնի փափուղ մարդկանց քուէից էր որ 19 քուէի առաւելութեամբ առաջին կըսուէ ընել, բայց Նոր հե՛ր եւ ապա գաղափար Հաւ

Գ. Խռճաստրեանի նախկին յաջողութիւնը.

(Տէր. Թ. 1315)

Գ. Ց. Խոճեան իր Հոգեւոր վարժարանի գիտակցութիւններով կարգուն իր պաշտօնը եւ այս ուրախութեան մէջ կը կարծէ գտնել իր փրկութիւնը: Բայց ոչ իր եղերական գիտակցութիւնը որ ամէն այսպիսի անհնարութիւնը ըրուած չունեցած միջոցին Թաղ. խորհուրդէն ու երեք ժողովն ալ ըլլալ պատասխանատուն յաջողութիւն կը կանչէ առանց գիտնալու թէ անով իրեն դէմ դարձածներէն ընկեր փոխադարձ կուտայ մի ծերութ Աշխատութեան իր. խոսքերը. Աերոն ժողովը քանանայից բազմաթիւ վերայ (Ակըամի) փափաքելով Ցհարենի հակաճառութեան ընթացքին համար Թաղ. խորհուրդէն բացատրութիւն խնդրելով առ պատասխանը կը տրուի թէ ազատական անորէն չունի. բայց նշանակած որ իրենց անորէն անհրաժեշտ խորհրդոյ պէտքնակերը Ց. Խոճեան անոր ամէն է, երբ իրեն բացատրութիւն պահանջեցին պատասխ-

ՅՈՅՑԱՆԻԳՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԷՐՀԱՄԸ ՌՈՒՍԻՈՅ

1 դեկտ. սըրբութիւն իբրեւ	59 27
2 » յայտնի տառում	
բացուելու	59 25
փակ ալ	59 27

Լ. Պօլիս 1 դեկտ.

Սոփէ՞ թէ ամէնէյի բանիւ Անգ. լիր. 12.15

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բ. Դուռը հեռագրով հրաման զրկեց Երուսաղէմի յանձնող սինոդին, որ նոր պատրիարքը ընտրելու ձեռնարկէն:

Նէմնէքն եկած վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ կայսերական զօրաց զինուորութիւն ընդ ապստամբաց վերջին ապստանուն եղած ամբոխ մի յարձակմանց ամենայն ապստամբութիւնը բոլորովին նուաճուեր է:

Հինգշաբթի օր Բագարի Մուսթաֆա Ֆազըլ փաշայի փեսայի Նազըը Հանըմին մեծ հանդիսիւ Հարսանեաց թըռուցն Հալիլ Շէրիֆ փաշային առաջնորդը Հարս գնաց:

Օտար տէրութեանց գեսպանները ամենքն ալ նոյն օր Ֆազըլ-ը իւրեն գրեցին ուրախակցութիւն ընելու յայտնեցին Նազըը Հանըմին:

Խալիլ Շէրիֆ փաշային փառաւոր կոչունք մ'առած ատենութեան նախարարներուն:

Իզմիրի Երկաթուղին՝ Բէնտիլէն մինչեւ Ցարբար երթալ ըրելով՝ իւր կի—Հիւսիսի ճիւղաւորին վերայ, երկաթէ կամուրջը գետնէ բարձր վիճակ է: Հեռաւոր քանի մ'օրէն Բէնտիլ—Ցարբար ճամբան ալ որ 25 քիլոմեթր լայն երկայնութիւն ունի, չէ դիւրութեամբ պիտի բացուի:

Թրնովայէն զրուած եւ Հաց ալիւր միթարին մէջ հրատարակուած նամակներ ատար էջ մը կը հաստատեն թէ իրենց հոգւոյն աշխատութեան մի բոյ, որ մինչեւ Նանդեւ տարածուած է: Ալեւորներն ոչ միայն ծանօթ պարհորդներն կը կողոպտեն, այլ եւ գիւղերը ամբողջ բնակիչները կը ճարտեն եղեր:

Ենգոլի Ս. Յովհ.: Զէյթէ Թագրնոր չինուած երկու նոր եւ բարձր աւաններն Ճամբաներն անցեալ օր փաճի, Բարեպաշտ լաստ երկու գին մէջ ալ մարդ չկար:

Այս դէպքին պատճառ կը համարուի պատերազմ յաճախ ութ բարեկութիւնը, ոճրագործութ մէկ ոզիւոփ Հասարակութեան ուններ եղեր վարձ վեր:

Նոր այն կաւսաքական քաղաքներու մէջ Ծանուցումատականութեանց պարապէն է չեղեւ Թեանց վերաց հոկել, եւ այս անասուն խաղաղ եւ Հեռաւորաց վարպետաց չինութիւններն արգելաց:

Թեուղիա մարդաբնակագին մէջ այս Հեղագութիւնները չկան, թէ եւ քաղաքատական կիմանութիւն առնելով մարմինը մի կայ, որ առաջ Հասարակաց մասին խոսս աչալուրջ է:

խանեց թէ պատրաստ է ոչինչ եղած սերը պահանջուած բացատրութիւնը տալու
Տէր Օրագիր թիւ 846 ։

Ինչպէս այս տողերէն բացայայտ կը տեսնուի, Թաղ. խորհուրդը մէկ կողմանէ Պ. Ց. Խանճեանին անօրէն լինելն ժխտելով պաշտօնէական խարէութեան դրդած ատեն՝ միւս կողմանէ ալ միւնոյն պատասխանագրին մէջ ժխտածը հաստատելու տարօրինակ անձնութիւնը ցոյց կուտայ ։

Յայտնի բան է որ միւրոյն պաշտօնէութիւն, մեծին աստիճանաւորներու, պաշտօնակէն բացատրութիւն կը պահանջէ անոր ստորադասներուն համար Թաղ. խորհուրդն ալ իւրանորոնց պարտաւոր էր մէջ ի վարժարանն անցի ունեցած եղերին իրաւութեանց համար պ. Խանճեան-պատասխանատու համարած եւ բացատրութիւն պահանջած ըլլալով՝ կրկին հաստատած է անոր Տնօրէն լինելն ։

Որքան ծաղրելի պիտի ստացուէր Թաղ. խորհրդոյ պատասխանագիրը՝ եթէ Պ. Ց. Խանճեան ասոր ցիւանցայից եղած ըլլալով մի եթէ նա անօրէն չէ. ամբաստանեալ չէ. եթէ ամբաստանեալ չէ, պատասխանատու ալ չէ. որդ՝ պատասխանատուի չեղողի մը համար ի՞նչ խնաոր կընայ ունենալ բանի թէ ի հարկին պահանջուած բացատրութիւնն տալու պատրաստ է ։ Իր անօրէ՞ն — անօրէն չէ կրնար. իր գիտնոցայի՞ր — համբաւոր չէ վարչական վարչութեան մասին ասոր իր ի՞նչ. Թաղ. խոր որ Պ. Յակոբ Խանճեան այս հանդիսական փաստերէն մեկնութիւնը տայ ։ մեր ջանանք անոր յանձնու մը ձեռք բերել մեր հանգած եղանակաւոր ։

Եթէ Պ. Ց. Խանճեան անօրէն չէր, կիւնինը՝ փոխանակ դպրոցական դաստիարակութեան ցուցակը համար Թորգիկ ծնողներու իշխանութեան ասոր համաձայնապէս օրինաւոր իր գիտնոցայիր բացարձակապէս մերժելու էր ամենայն պատասխանատուութենէ, որ իրեն չէր պատկաներ։

Ուստի քանի որ Պ. Ց. Խանճեան վարժարանին տեսուչ կ'ապացուցէ(1), եղբայրակիցները կը փախանորդէ, աշակերտաց յառաջդիմական թելադրը կը հանդիսանէ, տեղւոյն անհրաժեշտութիւն մ'ըրած ատենները ի հարկ կը հրաւիրէ զանոնք կամ պատորժ կը սահմանէ, պատառաւաց եղբայրակցութեանց կը հսկէ, նոյնա պաշտօնակցութիւնը 'ի վիճակ հաղորդակցութեան կացուցանէ(2) հոգաբարձութեան կնիքը քանի մը պահելով պաշտօնեական թղթերը կը կնքէ(3), եւ վերջապէս վարժարանին վերաբերեալ բոլոր ընթացքի գործոց վարչութիւնը իրեն վերապահելով՝ որն 'ի բաց շրջումին մէջ կը ձեռք(4), միթէ անօրէնի պաշտօն վարած չէ՞ ըլլայ, իրաւ այս միջնաժին մէջ ուրացումի անզօր էր գործելու իր պաշտօնը կը հաստատեն։

Պ. Ց. Խանճեան Թաղ. խորհրդոյն ընդհանուր պատասխանատուութիւնը գտաւ վասական կործելով աղախանութեան կը յանձնէ թէ Ալ. Խաչի թանկանաներէն մեծոց մեծնելով որ Տնօրէն չըլլալու Թաղ. խորհրդոյ կողմանէ պաշտօնակից կոչելով [illegible] քանի մը պատճառներէ պահելով [illegible] ալ պահելով աշակերտաց [illegible] եւ դիւ փառաւոր [illegible] թէ իրը կընդունէր որ եթէ իր անօրէն ի դառն նորհրդական [illegible] խոստովանութիւն խօսալ։

Արդ՝ արդինակէ մեզ իր գործերուն բնութենէն, Թաղ. խորհրդոյ պաշտօնագրեն, ինչպէս նաեւ բոլոր իր խօսքերէն հաստատելով անօրէն լինելը, այսպէս ու—

(1) Ժամկոչութեան Ռոհան կրօնքը միայն մէկ ասույթ մէջ Խանճեանի հրամանաւ սանդն չափ աշակերտ արտաքսած է վարժարանէն։

(2) Մեր պաշտօնականութիւնը ապացուցանող համանը ալ Պ. Ց. Խանճեան ստորագրած էր յանուն հոգաբարձութեան։

(3) Գիտ անցեալ օր, ինչպէս որ մեզ կը հաւաստեն, վարժարանին կառավարիչը կը խնդրէր Պ. Ց. Խանճեանէն որ նորաձեւեալ Ռոհանց ընկերութեան կանոնագիրը հոգաբարձութեան կնքովը վաւերացնել բարեհաճի։

(4) Գիտ են մեր բամբասողաց վարժարանին երեսունի չափ պաշտօնատարք եւ 200ի չափ աշակերտը։

ընկնին միջնորդն իր յանձնառութեան պաշտօնին սատար եղեր, այս նկատմամբ բովանդակ ըմբռնած չէ մեզի։ Աշակերտք որ մեր սորվեցնելուն րաբեկամ, ճանչցող չըլլալ ու իր աներկբայ մաքրագն լռած թանկագնին մէջ դրուած է Աստուած պահէ լինել։ Պ. Խանճեան.

Տեղւոյ թղթակից

Վասն զի մեր հայրենասիրական ըղձանքը փոխ՝ ապրիլ կը փափաք ամեն ամեն յուսոյ հաւատար միայն վրանց աշխարհակցել, ինչպէս յաջողուած կը ջանանք անոր հետ, ուր ապագայ թէ աշխարհի նախասահման մէջ ։

Մեր ազգային ծառայութեան Պ. Տիգրան Յուսիսեանց որուն երախտագիտական սուրբերն համառօտ Ռուսաց յաշտենէն մէջ կը յղէք. մեր եւ մեր նորհրդ. Նորբնակութիւն գրութիւն է։ Քանի որ ուսողը աշխարհին մեր ազգին յառաջդիմական յորդմանը — անշուշտ մեծ ասել մեծ պարագայ մը է՝ բան մեզ ասել ուշադիր եւ քաջալեր ըլլալ փորձը։ Որ Ռոսիա ուրեմն 28/10 Դեկտ. Յար Տիգրանեան մէջ Տէրէն արժանաւորեցին մեծ բան յորդում որ ազգային հեղինակ վարժի թատրոնին մէջ պատուոյ Տ. Տիգրանեան Սուրէնը կը նշանէ, բաժնի ապագայի է. Պօլսոյ դարձի յարդիներէն քանի մը համբաւառութ մանկակոյ ի. ուսուցի 'ի դառն աչքի բան չէն վերջը ու կը թաւալ որ ամենք մեր յաջողներ մեր արժանիքը կամ մեր արժանաւորութիւնները ։

Քանզի որ սիրելի բարեկամ, մեր ազգին յառաջդիմութեան մէջ նախապատուութիւն ունենալով, ու ձեզ կը գրեմ, որ մեր ամբողջական եւ անմիջաբար ազգասիրութեան բարեկամք այս թատրոնական յարժանութեան պիտի, պակասութիւններն խնդրելով, յանկարծ ու եւ վերջապէս նախկինն ապագայ հնարներ. ամբաղձանք, մեր պիտոյքներ գաւառ եւ բոլոր, որդիներով խրախուսել, բան դիմել անմիջ ազգ ու եւ թատրոնական նախանձախնդրութեան հիմունքներ չեն անցներ։ Վերջապէս ազդելով մէջ ըլլալ է թատերական ձայնը ընտանիքներու փառքը ազատ ամենայն քաղաքական ընկերական եւ ազատ գրական մը ընդունուած է։

Ուրեմն կերուկն այդ նոր Սուրէնթ ներկայացման հանդիսանալու եղան Մ. Տիգրան յաջողութեանը. Հասարակաց մը յորդմած է իրեն անուանն երախտագիտութիւն ծնելով թատրոնական յարմարութեան եօթն ամենայն յաջողման անմիջական ապագային անբաժանութեան համար։ Ինչպէս աւելի պիտի գործոնութ եթէ ձեզի յիշողութեան թէ ոչ գիտնական եւ ոչ գիտակցութիւն հայկական երաժշտութեան մը ընտրական անէք։ Հանդիսաւոր Եւրոպականք, որոնց միջոցին մասը Պերոնեանց էր ապայնան թէ ինչպէս յաջողեցան պարապ այլ է։

Ձեզ գիտեր ամենայն ինչեւ Վարդանեան էֆէնտին ինչպէս որ պէտք է նոյն ծննդեան մեծագոյն համարականութեան յաճախ յորդ այս Որբէէթին ներկայացուցին Թատրոնը ըրիթէ կեանքն պարազ էր։ Յանդգնի թէ ինչը կարևորը եւ թէ խաղերը հայրենակիցներ։ Որովհետև անձնական ներկայութիւն մը ունէր։ Վերջապէս չեմ գիտեր թէ նշանակէ է իրեն այս ասորական կարգաւորութիւնը, կարծեմ անձ որ եթէ ուրիշ մնալուն այս զաւարծակի եւ արգիլումէ բարք ներկայացուցիչ նիւթը ըլլալ թէ եւ անձ ծանուցանել ալ յաջող Վարդանեան էֆէնտի, զաւ բնդրերն բարեհամբէր զոյն ծանոթացնել համերաշխութեան, որով այսպիսի գեղեցիկ Հեռադիր թիւեան արդիւնքը բերկրանս պահ կրնայ 'ի չափահասութիւն համեմատ արդեն եւ ի քաջալերութեան այլոց ցոյցն ծառայելոյ։

29 Նոյ. 72 Ընծայեալ էր բարեկամ ձեր
Րիզա Գէորգ Այվազեան

Թղթակցութիւն

«Տէր» այս կարեւոր յօրինն որրհեա ուշ տար լրագրոյ մէջ տեղ է խնդրել Սեմ-

տանելի անմրաւոր յոր մը զոր Վիեննայի Պօնիկէօր յանգիլ բավական
— Ոտեր Միքէլ որ Թոխալ ազգականին Հայոց մը մաս գտնչէմ մէջ Արզակ Բ. Անուանք օրէնքին ով եւ ով գեղեցիկ համաստեղներ վարձած են։ Հայկական է Տիգրան անուամբ Հայ երգահան մը Ցօն նոյն այս ատրին արտահայտական յաջողութեան ի Վիեննայի թատրոնին մէջ արդեն ներկայացուցիչ, Աւիթի Հայոց պատմութեան անուանւ է. եւ զեպաքն է Արշակ Բ. (Ժամանակակից Յուլիանոս ուրացողի) որ իւր զարմանքներ. հայրենիք Շուշանին ձեռօք վերջացուց սեւակ յիշեց կրթարանս ։

Սիրելիք.

Քաղաքիս եկեղեցւոյն որ է Գեհ. Ղալաթիոյ Աւետարանչական եկեղեցին բարեհարապետ առկարական անունը գտան ժամ 8էն ընդ. հանդէս Սասանեան մեծութիւն պիտի ընէ Մեծ. Մարգիս Էֆէնտի Ֆինճանճեան (ի'ն բարձրագոյն խնամքով) Նոյն Ծիպլեան եւ սոյա աշակերտութեան անդամներ նուագ վրայ եւ Հին. քաղաքին մեծանուն ալ ժամանակաց փոքրիկ պիտի նուագէ ։

Այս առթիւ ներողամիտ ըլլան այն անձերը՝ որք մեր բազմաթիւ խնդրանաց ժամանակ գիտնցին սոյնեւն ժամանակին ի վարժարան եւ Երեւութ կասանութիւն ընդ կը վառք այսպէս նշանակութեամբ պիտի չարունակեն ամեն գանձապատութիւնք եւ ուսումնասիրութիւնք։

Ձերդ անձնուէր բարեկամ
30 Նոյ. 1872   Գրիգորիս
Դոլպադճեան

... խմբագիր Մասիս պատուական լրագրոյ

Ազնիւ լրագրին Մեծ. խմբագիր Բէյոսեան Էֆէնտին վաթսուն եղբայր գանուած ազգային քանի մը գործոց պարերգութեան առթիւ՝ մանաւանդ Պէշիկթաշի Մաքրուհեան երկսեռ վարժարանաց նպաստամբ իր յարգելի անձերով կատարած մէջ իր վերհիշողութիւնը յայտնել՝ Նոյն շարահարթերէն երկու օրինակ նուիրեց մեծապէս վարժարանաց 'ի նպաստից աշակերտաց եւ աշակերտուհեաց։

Ասով կը խնդրենք ներկայիս ձեր պատուական լրագրին մասին թերթերն մէջէն մէջ անկեն մը չնորհակալութիւններս որոց վասն կանխապէս ընծայենք մեր շնորհակալութիւնք։

Մնամ յարգանօք 'ի գիմաց
Հոգաբարձութեան երկսեռ վարժարանաց
30 Նոյ. 1872 Կարապետ Խորասանճեան
Պէշիկթաշ

ՀՐԱՒԷՐ ԱՌ ՄԵԾ ԱՆԴԱՄՍ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ընկերութեան մի քանի կարեւոր խնդրոց անօրէնութեան համար, Նոյեմբեր ամսոյ 10ին կիրակէ օրն՝ ընդհանուր ժողով պիտի գումարի 'ի Սահակեան վարժարան 'ի ժամ 8. ուստի կը խնդրենք որ Երկրորդ իր ընկերական պարտաւորութիւնը յիշելով անձամբ ներկայանալ բարեհաճի նոյն օրը ճիշդ սահմանեալ ժամուն։

ՕՐԻ. ԽՆԴԻՐՔ

1. Ընդունելութիւն զեկուցի ընդ հանուր ժողովոյ.
2. Նորոց ընտրութիւն Տնօրէնի.
3. Համաձայնութիւն Հրամայական Տնօրէն ժողովոյ.
4. Որոշում գործադրութեան միջոցներով կանոնադրութեան.
5. Առաջարկութիւն ընկերի մը կողմէ. Ատենադպիր

1 Դեկտ. 1872 Ընդ. Ժողովոյ
Ատենապետ Յ. Կրէճեան

Ի. Ջ. Գ.

Նուաստիս գործարանին գաւառապատկան Օրագրոյ 'ի Նորասոյ Հանդանակութիւն մի բացուած է. Նախկին տոհմ կինն թէ նաւակոյն եւ թէ անձամբ իրենց նուէրներն յանձնել մեզ 'ի նկարագրութեան Ընկերակցութեան ընկերութեան Ռանոցց.—Պայման ընդունելու։

Եէնիգաբու   Տէր Նշանեան
Մեպ ան 24 1872

Ը. Ջ. Գ.

Պ. Կիւրեղեան Օրբեթ բարեհաճեցաւ շողգիոսի փառատուն փաղ ժամ 8էն 10 Դաստիարակութեան մեծ խնդրոյն վերայ կրօսնէ. Նաեւ ախոստութիւն մի պիտի ընէ 'ի ձեռնէի Ներսէսեան վարժարանին մէջ։

ԱՐԱՄԵԱՆ
ՄԵԾ ԵՒ ՓՈՔՐ
ՏԱՐԵՑՈՅՑ
1873
ԹՕՌԱԿԱՆԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐԻ

Կը ծախուի մամուլորոյէ 'ի Նոր Գրատան Փարիզու ('ի Մէրճան չարշի թիւ 29, Արամեան Գրախանութ) և ամէն գրավաճառանոցներ։

Գին Մեծի 2½ և Փոքրոյ 1 ղրուշ։

Արամեան մեծ Տարեցոյցն որ կարծեմ թէ Հայոց Ազգի յառաջադիմութեան հետ բոլ կանոն՝ տարուէ տարի կը ճոխանայ, կ'ընդարձակի և կատարելագործի։ 1873 Տարեցոյցը մանաւանդ, որ իւր ամենատարբեր ու բազմազան տեղեկութիւններովը սեղմայ առջեւնալը կը գերազանցէ, առաւել եւ ճոխ ու մինչեւ 256 էջի հասած է, եւ իւր մէջ բաց 'ի սովորականներէն (ուր ինչպէս ամեն տարի կատարելապէս հրատարակուած են) կը պարունակէ նաեւ հետեւեալները։

1. Տեղեկութիւն 'ի վերայ 1323 Տօմարական Թուականին և 4365 Հին Թուականին Հայոց։
2. Ցուցակք Կաթողիկոսաց և Պատրիարքաց Հայոց.—Նշանաւորութեանց և Անուանութեանց Կ. Պոլսոյ Հայոց։
3. Ցուցակք Երեսփոխանական, Կրօնական, Քաղաքական, Տնտեսական, Կրթական Հոգաբարձութեան և Վանօրէից ժողովոյն Անդամոց։
4. Ցանկ Հայ Առաջնորդացն Թուրքիոյ. — Վիճակագիր Սանկթոնց Հայոց 'ի գաւառս. — Ազգ. վասն ընդհանուր Վիճակագրի։
5. Ցուցակ այլեւայլ Պատրիարքաց և Հայ բժշկաց Կ. Պոլսոյ։
6. Վիճակագիր Թուրքիոյ, և իշխանութեանցն՝ Եգիպտոսի, Թունուզի, Ռումանիոյ (Մոլտօ-Վալաքիա) Սերպիոյ և Քարատաղի.—Ցուցակ փոխանորդութեանց, Վիլայէթից, Նախարարաց, Օսմանեան Գեներալներ, Հայ Դեսպանատանց, Դեսպանատանց, Հիւպատոսարանաց և Նաւանց և ...։
7. Ցուցակք Թղթատարութեանց, Հեռագրութեանց, Ամենայն Շոգենաւաց, Շոգեկառաց և այլոց։
8. Վիճակագիր ամենայն Տէրութեանց։
9. Ժամանակագրութիւն Քաղաքական, Նոյնպէս և Ֆրանգօ-Պրուսիական պատերազմի։
10. Զուարճալիք. —Բժշկական Դարմանք. —Կենսագրութիւնք և Հանելուկք (1)։

Սոյն ամեն թղթոյ վերայ տպագրած, հասարակ և ոսկեզօծ կազմեալներն ու ամենաճաշակաւորները հետզհետէ պիտի ելնեն, որք մեկէն մինչ ի 25 Ֆրանք արժէք ունին։

(1) Հանելուկները լուծողին 60էն 100 Ֆրանքի նուէր խոստացուած է։

ԹՈՒՏՈՒՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ

Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

[illegible]

1872 [illegible] 2 1/2

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 40 [illegible] Յ. Ա.

Ա. [illegible]

[illegible] 1873 [illegible]

[illegible] 400 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 40.000 [illegible] 15.000 [illegible]

28 Նոյ. 1872

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Հասարակ [illegible] 2 Ֆր. 50 [illegible]

[illegible] 3 Ֆր.

[illegible] 3 Ֆր. 50 [illegible]

[illegible] 4 Ֆրանք

[illegible]

[illegible] 3 Ֆրանք

[illegible] 3.50

[illegible] 4

[illegible] 5

[illegible] 132 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 24 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 24 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ԹՂԹԱԴՐԱՄՈՑ

1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Օսմանեան Լիրան Հաշ. 100 [illegible]

Լոնտրա 3 ամիս ...	110
Փարիզ	30—32—35

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Անգլ. Լիրա	ղուրուշ	110.40
Նափոլէոն ոսկի	»	87.12
[illegible]	»	89.12
Քորոնա	»	51.22
Հինգ ֆրանք	»	—
Չէյրէք	»	104.20
Ալթըն	»	119.10

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԱՐՄՏԻՔ

Ցորեն կարմիր	Թեքիրտաղի	40	—42
» »	Ազով	38	—42
» »	[illegible]	30	—42
» »	[illegible]	30	—32
»	[illegible]	—	—
» կակուղ	Ազով	42	—47
» »	Թեքիրտաղի	32	—35
[illegible]		38	—40
[illegible]		—	—

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

A. D.

1809

ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ՀՐԴԵՀԻ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

[illegible]	2000000
[illegible] 1871 [illegible]	528.803
[illegible]	250.000
[illegible]	708.000

[illegible] 1809 [illegible]

[illegible]

LLOYD SUISSE

ԼՈՅՏ ՍՈՒԻՍ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ

(ՍՈՒՆՈՐԹԻ)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՆԹԷՐԹՈՒՐԻ

[illegible]

[illegible] 2

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ

Կ. Ս. [illegible]

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ [illegible]